

Студијски програм: ОАС Право, безбедност и криминалистика
Назив предмета: Виктимологија и пенологија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је стицање знања о виктимологији, које се огледа у усвајању знања о жртви, њеном месту и улози у криминалном догађају, о ризицима и последицама виктимизације, али и њеном доприносу приликом извршења кривичног дела. Циљ предмета је и стицање знања о начинима поступања са жртвом током кривичног поступка, али и након њега, како би се отклониле могућности тзв. секундарне виктимизације. Такође, циљ предмета се огледа и у стицању знања о начину и ефикасности система извршавања казни и других санкција, са аспекта њиховог утицаја на ресоцијализацију личности извршилаца кривичних дела и сузбијања криминалитета, при чему ће се посебан акценат ставити на затворски систем.
Исход предмета Очекује се да савладавањем програма предмета студент може успешно да: • разуме шта је пенологија, као и циљеве примене пенологије као науке, али и однос ове дисциплине са другим сродним наукама и дисциплинама; • разуме шири спектра појмова из области виктимологије, да може да препозна жртву кривичног дела како би могао да практично примени знање о поступању са виктимизованим лицима, што изискује способност повезивања теоријског знања са конкретним случајевима из праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Настанак и развој виктимологије • Појам и предмет виктимологије • Однос виктимологије и сродних научних дисциплина • Појам и типологија жртава • Појам жртве • Типологије жртава • Виктимизација – појам и врсте • Ризик и последице виктимизације • Виктимогене предиспозиције – појам и врсте • Кривичноправни статус жртава кривичних дела • Понашања жртава кривичних дела као допринос њиховом извршењу • Природа и карактер претходних односа између жртве и учиниоца • Еволуција друштвеног реаговања на криминалитет кроз историју • Појмовна одређења пенологије • Теорије кажњавања • Кривичне санкције и принципи извршења • Казна лишења слободе

- Алтернативни облици лишења слободе
- Стање у затворима: глобални показатељи
- Рецидивизам и могућности остваривања генералне и специјалне превенције
- Економски аспекти извршења казне затвора
- Проблеми извршења других кривичних санкција
- Кривична одговорност правних лица и кривичне санкције
- Закон о кривичној одговорности правних лица за кривична дела
- Појам и врсте пркршајних санкција
- Неки проблеми третмана осуђених лица
- Проблеми кривичног санкционисања малолетника
- Права осуђених лица и механизми заштите од тортуре
- Европска затворска правила

Практична настава

Практична настава из предмета има за циљ да студент стекне продубљена теоријска и практична знања из различитих домена предметне проблематике Виктимологије и пенологије, кроз анализу практичних примера из праксе.

Литература

а) основна: Драгојловић, Ј., Бингулац, Н.: Пенологија између теорије и праксе, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду, 2019; Павловић, З.: Виктимизација кроз животне циклусе, Службени гласник, Београд, 2019.

б) додатна: Радоман, М.: Пенологија и систем извршења кривичних санкција, Правни факултет у Новом Саду, Универзитет у Новом Саду, 2003; Бошковић, М., Марковић, М.: Криминологија са елементима виктимологије, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2015.

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 2*15=30	Практична настава: 2*15=30
--	-----------------------------------	-----------------------------------

Методе извођења наставе: Усмена предавања илустрована у Power Point-у, индивидуални и групни радови, интерактивни облици наставе, презентације, дискусионе групе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијуми (2)	20		
семинари (2)	30		